

Ed. 8. Frumvarp til laga [8. mál]

um breyting á lögum um Stýrimannaskólann í Reykjavík, nr. 5 14. marz 1955.

(Lagt fyrir Alþingi á 86. löggjafarþingi, 1965.)

1. gr.

Í stað orðanna „tveggja ára deild fyrir fiskimannapróf“ í 2. gr. laganna komi: eins og tveggja ára deild fyrir fiskimannapróf.

2. gr.

Á eftir orðinu „eðlisfræði“ í 3. gr. komi: rafmagnsfræði. Í stað orðsins „íþróttir“ í sömu grein komi: sund.

3. gr.

Á eftir 4. gr. laganna komi ný grein, sem verður 5. gr., og greinatala laganna breytist því til samræmis, svo hljóðandi:

Til fiskimannaprófs 1. stigs og farmannaprófs 1. stigs útheimtist:

I. Stærðfræði (skrifleg):

1. Í reikningi: Kunnátta í fræðinni um heilar tölur, jákvæðar og neikvæðar, almenn brot, þríliðureikning, einfaldan prósentureikning, veldi og rót, notkun logaritma.
2. Í flatarmálsfræði: Beinar línur, horn, þríhyrningar, ferhyrningar, hringurinn, flatarmál þríhyrnings, rétthyrnings og hrings.
3. Þríhyrningafræði: Þekking á grundvallaratriðum þríhyrningafræðinnar og á útreikningi flatra, rétthyrndra þríhyrninga samkvæmt henni.

II. Siglingafræði (skrifleg og munnleg):

1. Þekking á jarðhnettinum, lögun hans og stærð, bauganeti hans, breidd og lengd; kompásínur og kompásstrik.
2. Þekking á kompásnum og notkun hans, á misvísun og halla (inklination), segulskekkju og hvernig hún er fundin með jarðlægum athugunum, á segulskekkjutöflum og stýristöflum.
3. Þekking á sjókortum, innihaldi þeirra og notkun.
4. Þekking á miðunartækjum, vegmælum og djúpmælitækjum; þekking á leiðarreikningi, drift og straumi; að setja stefnu skipsins og að finna stað skipsins í sjókortinu.
5. Þekking á dagbókarhaldi; kunna að finna, hvenær flóð verður og fjara.
6. Þekking á sextanti og notkun hans.
7. Þekking á notkun helztu raf- og radiótækja, sem notuð eru um borð í fiskiskipum.

III. Sjómennska (munnleg, skrifleg og verkleg):

1. Þekking á alþjóðlegum siglingareglum og neyðarbendingum, á bjargtækjum og notkun þeirra.
2. Þekking á hirðingu og meðferð á skipum, reiða og seglum, undirstöðuþekking á stöðugleika skipa; taliureikningur, almennar skipamælingar.
3. Að kunna algengustu hnúta, samsetning kaðla og víra, netaviðgerð og seglasaum.

Auk þess er nemendum skylt að hlýða á fyrirlestra um fiskverkun og meðferð sjávarafurða.

IV. Íslenzka (skrifleg og munnleg):

Að læra íslenzka réttitun og undirstöðuatriði íslenzkrar málfræði, einkum þau atriði, er stuðla að stafsetningarkunnáttu. Að hafa lesið að minnsta kosti 50 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Efnið skal valið þannig, að nemendur læri sem flest orð og orðatiltæki, er að sjómennsku lúta. Nemendur skulu kunna nokkurn veginn lögskipaða réttitun og geta samið stutta ritgerð um einfalt efni, þannig að orðfæri sé sæmilegt og lesmerki rétt sett.

V. Danska (munnleg):

Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 75 bls. í 8 bl. broti í lausu máli.

VI. Enska (munnleg):

Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 75 bls. í 8 bl. broti í lausu máli.

VII. Sjóréttur (skriflegur):

Að þekkja helztu lagaákvæði, er varða rétt og skyldur skipstjórnarmanna.

VIII. Heilsufræði (munnleg):

Að hafa fengið yfirlit yfir það helzta, er stendur í lækningabókum sjómanna, og sé einkum lögð áhersla á þessi atriði:

1. Hjálp í viðlögum við slysfarir og algengustu kvilla.
2. Sóttvarnarreglur, sem skipum er skylt að hlýða.
3. Almennar heilbrigðis- og þrifnaðarreglur í skipum.

4. gr.

5. gr. laganna, sem verður 6. gr., orðist þannig:

Til fiskimannaprófs 2. stigs útheimtist hið sama og til fiskimannaprófs 1. stigs og enn fremur:

I. Stærðfræði (skrifleg):

1. Í flatarmálsfræði: Marghyrningar, sporbaugur, rétthyrndur þríhyrningur, einslaga og samfalla þríhyrningar, uppdrættir og útreikningur flatarmáls einföldustu flata.
2. Í þríhyrningafræði: Sinus-regla um flata þríhyrninga.
3. Í rúmfræði: Útreikningur rúmtaks ferstrendings og sívalnings.

II. Siglingafræði (skrifleg og munnleg):

1. Fyllri þekking á segulskekkju kompássins, kunna að finna segulskekkju með viks-athugun sólar, skyn á kompás-leiðréttingum.
2. Þekking á samdrætti og kunna að reikna stefnu og vegalengd milli tveggja staða með vaxandi breiddarmun og lengdarmun.
3. Þekking á leiðarbókarhaldi.
4. Þekking á himinhvolfinu og daglegri hreyfingu þess, á bauganetum þess, á að ákveða afstöðu himinhnatta, þekking á sólinni og hreyfingu hennar. Þekking á mælingu tímans og skiptingu hans. Kunna að finna ristíma og hvarftíma sólar.
5. Þekking á hæðarleiðréttingum sólar og að kunna að finna breiddina með athugun sólar í hádegisbaug.
6. Kunna að finna staðarlínu fyrir skipið og segulskekkju kompássins með hæðaraðferðinni.
7. Fyllri þekking á notkun helztu raf- og radiótækja, sem notuð eru um borð í fiskiskipum.

III. Sjómennska (munnleg og skrifleg):

1. Þekking á notkun alþjóða-merkjabókar og þekking á ljós- og hljóð-morse-merkjum eftir Morse-stafrófi.
2. Skipamælingar og fyllri þekking á stöðugleika skipa. Áhrif skráfu og stýris.

IV. Íslenska (munnleg og skrifleg):

Að hafa lesið að minnsta kosti 100 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Fyllri málfræðiþekking og helztu atriði setningafræðinnar.

V. Danska (munnleg):

Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 150 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum, geta talað dönsku nokkuð og kunna helztu málfræðiatríði.

VI. Enska (munnleg):

Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 150 bls. í 8 bl. broti, einkum um sjómennsku, geta talað ensku nokkuð og kunna helztu málfræðiatríði.

VII. Sjóréttur (skriflegur):

Fyllri þekking en til fiskimannaprófs 1. stigs.

VIII. Heilsufræði (munnleg):

Fyllri þekking en til fiskimannaprófs 1. stigs, einkum um næma sjúkdóma, samræðissjúkdóma og varnir gegn þeim.

IX. Vélfræði (munnleg):

Einföldustu atriði mótorafræðinnar ásamt yfirliti yfir algengustu vélar, notkun þeirra, umhirðu og eldsneyti.

X. Bókhald:

Að kunna það bókhald, er staðan útheimtir.

XI. Nemendum er skylt að hlýða á fyrirlestra um veðurfræði.

5. gr.

Á eftir 6. gr. komi ný grein, sem verður 7. gr., og greinatala breytist því til samræmis, svo hljóðandi:

Til farmannaprófs 2. stigs útheimtis:

Stærðfræði (skrifleg):

Hið sama og krafizt er til fiskimannsprófs 2. stigs og enn fremur:

1. Í reikningi: Jöfnur með tveimur óþekktum stærðum.
2. Í flatarmálsfræði: Skyn á rétthyrndu koordinatkerfi.
3. Í þríhyrningafræði: Fyllri þekking á hornaföllunum og notkun þeirra. Útreikningar rétthyrndra kúlupríhyrninga.

Siglingafræði (skrifleg):

Að mestu hið sama og krafizt er til fiskimannaprófs 2. stigs og enn fremur: Kunnna að finna stað skipsins með staðarlinum, byggðum á athugunum sólar, tungls, fastastjörnu eða reikistjörnu. Fyllri þekking á himintunglum.

Þekking á notkun helztu raf- og radiótækja, sem notuð eru við siglingar.

Sjómennska (skrifleg og munnleg):

Hið sama og til farmannaprófs 1. stigs og enn fremur:

1. Stutt lýsing á byggingu skipa, rúmlestir, rúmmálsreikningur, djúprista og stöðugleiki. Viðhald skipa á sjó og landi.
2. Bátar og notkun þeirra. Tæki til fermingar og affermingar skipa. Meðferð farms og kjölfestu.

Öryggisráðstafanir og útreikningar við skipsströnd, árekstur, eldsvoða, sjóskaða o. fl. Einfaldur jafnvægisreikningur með tilliti til fermingar- og affermingar skipa. Notkun taflna um styrkleika, aðallega þeirra hluta, sem notaðir eru við fermingu og affermingu skipa. Skyldur stýrimanns á verði.

3. Þekking á alþjóðlegum siglingareglum og neyðarbendingum og á bjargtækjum og notkun þeirra.

Eðlisfræði (skrifleg):

Þekking á eðlisfræðilegum eiginleikum hluta. Jafnvægi og hreyfing fastra, fljótandi og loftkenndra efna, þyngdarlögmál.

Samstilling og sundurliðun krafta. Eðlisþyngd. Dælur. Loftþyngdarmælar. Aðaldrættir hitafræðinnar. Einfaldar reglur um hljóðið og ljósið. Undirstöðuatriði rafmagnsfræðinnar til skilnings á byggingu raf- og radiótækja, sem notuð eru við siglingar.

Íslenzka (skrifleg):

Að hafa lesið að minnsta kosti 100 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum og geta skýrt það vel. Efnið skal valið þannig, að nemendur læri sem flest orðtök, er að sjómennsku lúta. Jafnframt skulu þeir hafa lært nokkurn veginn lögskipaða réttitun og helztu atriði íslenzkrar málfræði og setningafræði.

Danska (skrifleg):

Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 150 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum, einkum um líf og störf sjómanna. Helztu málfræðiatríði. Að geta gert léttan, danskan stíl.

Enska (skrifleg):

Að hafa lesið að minnsta kosti 150 bls. í 8 bl. broti, einkum um líf og störf sjómanna, skilja „Nautical Almanac“; geta gert léttu, enska stíla.

Sjóréttur (skriflegur):

Sama þekking og til fiskimannaprófs 2. stigs.

Heilsufræði (munnleg):

Sama þekking og til fiskimannaprófs 2. stigs.

Vélfræði (munnleg):

Þekking á algengustu mótórvélum, einkum díselvélum og gæzlu þeirra, ásamt hjálparvélum og eldsneytiseyðslu.

6. gr.

6. gr. laganna, sem verður 8. gr., orðist þannig:

Til farmannaprófs hið sama og til farmannaprófs 2. stigs og enn fremur: Stærðfræði (skrifleg og munnleg):

Í rúmfræði: Afstaða beinnar línu til flatar og flata innbyrðis. Þekking prisma, strýtu, keilu, kúlu, sívalnings og á línunum, sem myndast á yfirborði þessara hluta við beinan gegnumskurð. Skyn á bogahornum og bogaprihyrningum. Rúmtak prisma, strýtu, keilu, kúlu og sívalnings.

Siglingafræði (skrifleg og munnleg):

Fyllri þekking á segulskekkju kompássins. Kompásleiðréttingar. Þekking á stórbaugskortum og siglingu eftir stórbaug.

Fyllri þekking á notkun raf- og radiótækja, sem notuð eru við siglingar.

Sjómennska (skrifleg og munnleg):

1. Vatnsþéttar skiljur og tæmingartæki. Áhrif skrófu og stýris. Helztu lagaákvæði um flokkun og skoðun skipa. Oliureikningar, áhrif vökva með friu yfirborði á stöðugleika. Hleðsluþlön.
2. Þekking á notkun alþjóðamerkjabókar, hljóð- og ljósmorse.

Rafmagnsfræði (skrifleg):

Fyllri þekking í rafmagnsfræði en til farmannaprófs 2. stigs til skilnings á raf- og radiótækjum, sem notuð eru við siglingar.

Landafraeði og veðurfræði (skrifleg):

Stutt yfirlit yfir landslag hinna helztu meginlanda. Helztu skipgengar ár og fljót. Heimshöfin og helztu siglingaleiðir.

Helztu verzlunarborgir.

Skyn á helztu loft- og sjávarmælitækjum. Skipting hitans á yfirborði jarðar. Vatnsgufa loftins, ský og úrkoma. Veðurfregnir og veðurkort.

Rafmagn í gufuhvolfinu. Loftþrýstingur. Vindar og lögmál þeirra. Þekking helztu hafstrauma.

Íslenzka (skrifleg og munnleg):

Að hafa lesið að minnsta kosti 200 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Fyllri þekking á íslenzkri málfræði og setningafræði en til farmannaprófs 2. stigs. Að geta samið vel og skilmerkilega skýrslur, er staðan útheimtir.

Danska (skrifleg og munnleg):

Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 200 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Geta gert danska stíla.

Enska (skrifleg og munnleg):

Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 200 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Geta gert enska stíla.

Sjóréttur (skriflegur):

Fyllri þekking en til farmannaprófs 2. stigs, einkum um farmbréf og farmskirteini. Farmsamningar.

Heilsufræði (munnleg):

Fyllri þekking en til farmannaprófs 2. stigs, einkum um hitabeltissjúkdóma og varnir gegn þeim.

Bókhald og viðskiptafræði (skrifleg):

Þau atriði, er farmenn skiptir mestu og staða þeirra heimtar.

Vélfræði (munnleg):

Þekking algengra eimvéla ásamt kötlum og hjálparvélum. Hestöfl, eldsneytis-eyðsla og gæzla vélarinnar.

7. gr.

7. gr. laganna, sem verður 9. gr., orðist þannig:

Til skipstjóraþrófs á varðskipum ríkisins er krafizt:

1. Að nemandi hafi lokið farmannaprófi og hlotið í meðaleinkunn að minnsta kosti $\frac{3}{4}$ hámarkseinkunnar. Undanþegnir þessu ákvæði eru þeir, sem fengið hafa réttindi sem skipstjórar á varðskipum ríkisins þegar lög þessi öðlast gildi, enn fremur má veita efnilegum nemendum undanþágu frá þessu skilyrði, ef kennarar skólans mæla eindregið með því.

2. Stærðfræði:
Fyllri þekking en til farmannaprófs í þrihyrningafræði, flatarmálsfræði og rúmfræði.
3. Siglingafræði:
 - a. Mælistaðir og lega þeirra til staðarákvarðana. Grundvallaratriði sjómælinga og sjókortagerð.
 - b. Þekking á leiðréttingum horna, merkja og miðana á jörðunni til útsetninga í vaxandi kort.
 - c. Þekking á leiðréttingum sextanthorna vegna hæðarmismunar mælistaðanna.
 - d. Fyllri þekking á byggingu og notkun hinna elektronisku siglingatækja.
4. Alþjóðamerki:
Leikni í notkun ljós- og hljóðmerkja og merkjaflagga. Dulmál.
5. Alþjóðaréttur:
Helztu ákvæði alþjóðaréttar og milliríkjasamninga um landhelgi og úthaf. Íslenska landhelgis- og fiskveiðigæzlu. Stjórnskipan og réttarfar. Skýrslugerðir. Tollmál.
6. Enska:
Fyllri kunnátta í að tala og rita málið en til farmannaprófs.
7. Sjómennska:
Vinnustjórn, skipulag, bjarganir, brunavarnir, hjálp í viðlögum o. fl. Notkun ýmissa tækja varðskipa og gæzluflugvéla, starfsreglur, siðir og venjur.
8. Eðlisfræði:
Fyllri þekking í almenntri eðlisfræði (mekanik) og rafmagnsfræði en til farmannaprófs.
9. Vopn og verjur:
Almenn þekking á skotvopnum, tundurduflum, sprengjum o. fl., notkun þeirra og vörnum gegn þeim.
10. Líkamsæfingar:
Kunnátta í algengum fimleikum og æfing í að stjórna fimleikaflokki.

8. gr.

8. gr. laganna, sem verður 10. gr., orðist þannig:

Við burtfararpróf skal auk kennarans, sem prófar, vera einn prófdómari í hverri grein, og skipar ráðuneytið til þess sérfræðinga eftir föngum. Í fallgreinum skulu þó vera tveir prófdómarar.

Munnleg próf má halda í heyranda hljóði.

9. gr.

Í stað „1.—5. lið 11. gr.“ í 9. gr. laganna, sem verður 11. gr., komi: 1.—4. lið 13. gr.

10. gr.

10. gr. laganna, sem verður 12. gr., orðist þannig:

Þeir, sem staðizt hafa próf við stýrimannaskólann, skulu fá prófskírteini, er sýni aðaleinkunn þeirra og séreinkunnir.

Prófskírteinin við burtfararpróf skulu gefin út á íslensku og að minnsta kosti einu stórþjóðamáli.

11. gr.

5. tl. 11. gr. laganna, sem verður 13. gr., falli niður.

12. gr.

Í stað orðsins „fimm“ í 13. gr. laganna, sem verður 15. gr., komi: sex.

Í stað orðsins „fjórir“ í sömu mgr. sömu greinar komi: fimm.

13. gr.

2. mgr. 14. gr. laganna, sem verður 16. gr., orðist þannig:

Til þess að verða fastur kennari í siglingafræði verður hlutaðeigandi að hafa lokið að minnsta kosti góðu farmannaprófi við skólinn. Fastur kennari í stærðfræði og siglingafræði við farmannadeildina verður að hafa lokið prófi frá deildinni fyrir skipstjórpróf á varðskipum ríkisins, eða sambærilegu prófi.

14. gr.

17. gr. laganna, sem verður 19. gr., orðist þannig:

Námskeið, er veiti þá fræðslu, sem þarf til þess að öðlast skipstjórarréttindi samkv. 4. gr. 1. nr. 66 17. júlí 1946, um atvinnu við siglingar á íslenskum skipum, og þá fræðslu, sem þarf til þess að ljúka fiskimannaprófi 1. stigs og jafnframt til að setjast í 2. bekk í fiskimannadeild stýrimannaskóla, skal samgöngumálaráðuneytið fela skólastjóra stýrimannaskólans í Reykjavík að láta halda á eftirfarandi stöðum, þegar næg þátttaka er fyrir hendi: Á Ísafirði, Akureyri og í Neskaupstað.

Námskeiðin skulu haldin annað hvert ár á hverjum stað, en þó eigi nema á tveimur stöðum sama árið. Skulu þau standa yfir frá byrjun októbermánaðar til loka marzmánaðar. Heimilt er að hafa námskeiðin á öðrum stöðum en ofan greinir, að tilskildu samþykki samgöngumálaráðuneytisins.

Í reglugerð skal ákveðið nánar um þátttöku, inntökuskilyrði, kennslufyrirkomulag og próf við námskeiðin, en verkefni til fiskimannaprófs 1. stigs skulu send frá stýrimannaskólanum í Reykjavík. Prófdómara skipar samgöngumálaráðuneytið samkvæmt tillögu skólastjóra stýrimannaskólans í Reykjavík.

Kostnaður við námskeiðin greiðist úr ríkissjóði.

15. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1967.

16. gr.

Þegar lög þessi hafa hlotið staðfestingu, skal fella meginmál þeirra inn í lög um stýrimannaskólann í Reykjavík, nr. 5 14. marz 1955, og gefa lögin út þannig breytt.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Hinn 17. janúar 1964 skipaði menntamálaráðherra fimm manna nefnd til að endurskoða gildandi lög um stýrimannaskólann í Reykjavík. Í nefndina voru skipaðir Jónas Sigurðsson, skólastjóri stýrimannaskólans, sem var skipaður formaður nefndarinnar, Guðmundur H. Oddsson, skipstjóri, Jón Pálsson, tólmstundaráðunautur Æskulýðsráðs Reykjavíkur, Jón Sigurðsson, formaður Sjómannasambands Íslands og Sverrir Júlíusson, alþingismaður.

Nefndin hefur samið frumvarp, efnislega samhljóða frumvarpi þessu, og fylgdi frumvarpinu eftirfarandi greinargerð frá nefndinni:

Breytingar þessar á lögum um stýrimannaskólann í Reykjavík, eru tillögur nefndar þeirrar, er háttvirtur menntamálaráðherra skipaði í janúar 1964 til þess m. a. að endurskoða lög um stýrimannaskólaun í Reykjavík. Vill nefndin jafnframt benda á eftirfarandi:

Eins og kunnugt er, hafa miklar breytingar orðið á siglingatækjum og veiðitækjum á árunum eftir síðari heimsstyrjöld. Ný tæki hafa komið fram, bæði við siglingar og fiskveiðar. Að sjálfsögðu er nauðsynlegt, að nemendur stýrimannaskólans hljóti kennslu í gerð, meðferð og notkun þeirra siglingatækja, sem algengust eru um borð í skipum og þeir eiga að nota í starfi sínu eftir námið. Skólaárið 1960—1961 var námstíminn í farmannadeild stýrimannaskólans lengdur um tvo mánuði með það fyrir augum að auka allverulega kennslu í rafmagnsfræði og

jafnframt tækjakennslu. Hefur sú lenging bætt mikið úr, þannig að hægt hefur verið að fara ítarlegar í þau fræði, en áður var unnt.

Ef auka á verulega tækjakennslu í fiskimannadeildinni, sem full þörf er á, verður ekki hjá því komizt að lengja einnig námstímann fyrir þá deild, og er gert ráð fyrir tveggja mánaða lengingu námstímans þar í þeim tillögum um breyting á lögum um stýrimannaskólann, sem hér eru lagðar fram. Er það einróma álit nefndarinnar og þeirra, sem siglingafræðikennsluna eiga að annast við skólann, að full þörf sé á slíkri lengingu námstímans. Námstíminn fyrir fiskimannapróf er nú sá sami og var áður en hin nýju tæki komu til sögunnar, og þótt bætt hafi verið inn í kennslustundum í meðferð og notkun siglingatækja, hafa þær verið of fáar til þess að hægt hafi verið að gera þeirri kennslu þau skil, sem æskilegt væri.

Þá leggur nefndin til að samræming verði gerð á kennslunni fyrir hið minna fiskimannapróf og fiskimannaprófið, þannig að þeir, sem standast próf upp úr 1. bekk fiskimannadeildar, öðlist sams konar réttindi og hið minna fiskimannapróf veitir nú. Einnig gerir nefndin ráð fyrir, að á tveimur stöðum úti á landi verði árlega starfandi 1. bekkjardeildir fiskimannadeildar á vegum stýrimannaskólans í Reykjavík.

Enn fremur er gert ráð fyrir, að þeir, sem ljúka prófi upp úr 1. bekk farmannadeildar, öðlist sömu réttindi og þeir, sem prófi ljúka upp úr 1. bekk fiskimannadeildar, enda hefur reynslan verið sú, að flestir nemendur farmannadeildar hafa fengið talsverðan hluta af siglingatíma sínum á fiskiskipum.

Er ástæða til að vænta þess, að sú samræming á námsefni fyrir hið minna fiskimannapróf og fiskimannaprófið, sem hér er lagt til að gerð verði, megi verða til þess, að nemendur hætti síður námi eftir minna fiskimannaprófið, heldur haldi áfram og ljúki 2. bekk, en kunnugt er hvaða vandamál hefur risið á seinni árum, vegna þess hve margir hafa ekki hirt um að afla sér viðtækari menntunar en minna fiskimannaprófið veitir. Hér er gert ráð fyrir, að það verði aðeins fyrri áfangi á leið til fiskimannaprófsins, sem veitir full réttindi á íslenzku fiskiskipi af hvaða stærð sem er og hvar sem er.

Í stuttu máli eru tillögur nefndarinnar þessar:

1. Námstíminn fyrir fiskimannapróf verði lengdur um tvo mánuði þannig, að 1. bekkur starfi til marzloka í stað janúarloka, eins og nú er. Hér mun aðeins um reglugerðarbreytingar að ræða, þar sem lengd námstímans til fiskimannaprófs er ekki tiltekin í lögum fyrir stýrimannaskólann öðruvísi, en að tveggja ára deild skuli starfa fyrir fiskimannaprófið.
2. Eins árs deild (frá 1. okt.—31. marz) starfi fyrir fiskimannapróf 1. stigs. Jafnframt starfi sams konar deild á tveimur stöðum utan Reykjavíkur (nánar tilgreint í lögum). Próf frá þessari deild veiti réttindi til skipstjórnar í innanlandssiglingum á íslenzku fiskiskipi allt að 120 rúml. brúttó.
3. Eins árs framhaldsdeild (frá 1. okt.—maí) starfi fyrir fiskimannapróf 2. stigs. Inngönguskilyrði í hana séu fiskimannapróf 1. stigs eða sambærileg menntun. Próf frá þessari deild veiti réttindi til skipstjórnar á íslenzku fiskiskipi af hvaða stærð sem er og hvar sem er.
4. Eins árs deild (frá 1. okt.—31. marz) starfi fyrir farmannapróf 1. stigs. Próf frá þessari deild veiti sömu réttindi og fiskimannapróf 1. stigs.
5. Eins árs framhaldsdeild (frá 1. okt.—31. marz) starfi fyrir farmannapróf 2. stigs. Inngönguskilyrði í þá deild séu farmannapróf 1. stigs eða sambærileg menntun. Próf frá þessari deild veiti réttindi til að starfa sem undirstýrimenn á íslenzku verzlunar- eða varðskipi.
6. Eins árs framhaldsdeild (frá 1. okt.—maí) starfi fyrir farmannapróf. Inngönguskilyrði í þá deild séu farmannapróf 2. stigs eða sambærileg menntun. Próf frá þeirri deild veiti réttindi til skipstjórnar á íslenzku verzlunar- eða varðskipi af hvaða stærð sem er og hvar sem er.
7. Deild fyrir skipstjórpróf á varðskipum ríkisins. Deild þessi starfi með sama

fyrirkomulagi og verið hefur, en vikulegur kennslustundafjöldi verði aukinn all verulega. Gert er ráð fyrir að væntanlegir siglingafræðikennarar stýrimannaskólans sæki þessa deild.

Varðandi einstakar greinar breytingartillagnanna skal þetta tekið fram:

Um 1. gr.

Gert er ráð fyrir eins árs deild fyrir fiskimannapróf 1. stigs, sem samsvarar minna fiskimannaprófinu nú. Jafnframt er gert ráð fyrir að námstíminn fyrir þessa deild verði lengdur um 2 mánuði frá því sem nú er.

Um 2. gr.

Bætt er inn í þá grein rafmagnsfræði. Þá er orðið sund sett í staðinn fyrir íþróttir og er það gert með hliðsjón af því, að aðstaða til leikfimiðkana er orðin það erfið vegna húsnæðisskorts, að ekki hefur verið hægt að koma fyrir í leikfimi öðrum en burtfararprófsnemendum og þeir tímar, er fengizt hafa svo óhentugir, að of mikið af námstíma nemendanna hefur farið í þá grein.

Hins vegar er gert ráð fyrir, að jafnframt sundkennslu verði tekin upp kennsla í notkun froskbúnings.

Um 3. gr.

Er ný grein, og er þar í stórum dráttum talið upp það námsefni, sem kenna skal til fiskimannaprófs 1. stigs, en þeirri deild er ætlað að starfa í 6 mánuði.

Um 4. gr.

Þar er talið upp námsefni, sem kenna skal seinni veturinn til fiskimannaprófs.

Um 5. gr.

Er ný grein, þar sem talið er upp það námsefni, sem kenna skal til farmanna- prófs 2. stigs. Þeirri deild er ætlað að starfa í tveimur 6 mánaða áföngum, og gert ráð fyrir, að nemendur, sem lokið hafa prófi frá þeirri deild, geti öðlazzt undir- stýrimannsréttindi á verzlunar- eða varðskipi, ef nægur siglingatími sem háseti er fyrir hendi.

Um 6. gr.

Í þeirri grein er talið námsefni á síðasta vetri fyrir farmannapróf.

Um 7. gr.

Námsefni fyrir deild skipstjóra á varðskipum ríkisins.

Um 8. gr.

Gert er ráð fyrir að fækka prófdómurum við burtfararpróf þannig, að aðeins verði tveir prófdómarar í fallgreinum í stað þess að áður hafa verið tveir prófdóm- arar í öllum greinum. Telur nefndin að án skaða megi lækka verulega prófkostnað við þetta.

Um 9. gr.

Visast til skýringa við 11. gr.

Um 10. gr.

Parfnast ekki skýringa.

Um 11. gr.

Lagt er til að 5. tölulíður falli niður, þar sem þessu ákvæði mun ekki lengur beitt.

Um 12. gr.

Lagt er til að fjölgað verði um einn fastan kennara í siglingafræði. Vegna auk- innar aðsóknar að stýrimannaskólanum er full þörf á að bæta við einum föstum kennara í siglingafræði, sérstaklega með tilliti til þess, að erfitt getur verið að fá hæfa stundakennara í þeirri grein.

Um 13. gr.

Gert er ráð fyrir að fastur siglingafræðikennari við farmannadeildina hafi lokið prófi frá skipstjóradeild varðskipanna, og hafi þar með lokið fullnaðarprófi frá skólanum.

Um 14. gr.

Varðar námskeið þau, sem lagt er til að haldin verði úti á landi á vegum stýrimannaskólans. Niður eru felldar Vestmannaeyjar, en þar starfar nú stýrimannaskóli skv. sérstökum lögum frá síðasta Alþingi.

Að lokum vill nefndin taka fram, að verði breytingar þær, sem hér er lagt til að gerðar verði á lögum um stýrimannaskólann í Reykjavík, samþykktar, leiðir af þeim nokkrar breytingar á lögnum um atvinnu við siglingar á íslenskum skipum.